

בראשית פרק כד

א ואַבְרָהָם זָקֵן, בָּא בַּיָּמִים; וְהָ' בָּרַךְ אֶת-אַבְרָהָם, בְּכָל. — הַבְּרִכּוֹת שֶׁל ה' לִאֲבֹרָהָם הִתְגַּשְׁמוּ — הַבְּטַחַת הַזֶּרַע (הוֹלְדֵת יִצְחָק), הַבְּטַחַת הָאָרֶץ (קִנְיִית מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה וְהַיְשִׁיבָה בָּאָרֶץ)

ב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם, אֶל-עֲבָדָיו זָקֵן בֵּיתוֹ, הַמַּשְׁלֵל, בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ: שִׁים-נָא יָדְךָ, תַּחַת יָרְכִי.

ג וְאִשְׁבִּיעֶךָ—בֹּה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ: אֲשֶׁר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה, לְבָנִי, מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי, אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבִּי.

ד כִּי אֶל-אֶרֶצִי וְאֶל-מוֹלַדְתִּי, תֵּלֵךְ; וְלִקְחֹתָ אִשָּׁה, לְבָנִי לִיִּצְחָק.

ה וַיֹּאמֶר אֵלָיו, הָעֶבֶד, אוֹלִי לֹא-תֵאָכֵל הָאִשָּׁה, לְלָכֶת אַחֲרַי אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת; הִהְשֵׁב אִשְׁיָב אֶת-בְּנִי, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יָצֵאתִי מִשָּׁם.

ו וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אַבְרָהָם: הֲשֹׁמֵר לָךְ, פָּן-תִּשְׁיֵב אֶת-בְּנִי שָׁמָּה.

ז ה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי, וְאֲשֶׁר דִּבֶּר-לִי וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע-לִי לֵאמֹר, לְזַרְעֶךָ אֶתֶּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת--הוּא, יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ לִפְנֵיךָ, וְלִקְחֹתָ אִשָּׁה לְבָנִי, מִשָּׁם.

ח וְאִם-לֹא תֵאָכֵל הָאִשָּׁה, לְלָכֶת אַחֲרַי--וְנָקִיתִי, מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת; רַק אֶת-בְּנִי, לֹא תִשָּׁב שָׁמָּה.

ט וַיִּשָּׂם הָעֶבֶד אֶת-יָדוֹ, תַּחַת יָרֵךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו; וַיִּשְׁבַּע לוֹ, עַל-הַדָּבָר הַזֶּה.

פס' ב'-ט'

אברהם אומר לעבד שלו שיישבע לו שהוא לא ייקח ליצחק אשה מבנות העם הכנעני (יש עמים זרים בארץ כנען, אברהם לא רוצה שיצחק יתחתן עם אחת מהבנות של אותם עמים), אלא יילך לארץ מולדתו של אברהם וייקח ליצחק אישה משם.

העבד שואל מה יקרה אם האישה לא תרצה ללכת אחריו לארץ הזאת, האם עליו לקחת את יצחק לארץ מולדתו של אברהם?

אברהם לא מוכן לכך שיצחק יעבור לחיות בארצו של אברהם כי ה' ציווה עליו ללכת משם והבטיח לו את הארץ הזאת שבה הם יושבים.

אם האישה לא תרצה ללכת אחריו, אני מוותר על השבועה, העיקר שבני לא יישב שם.

העבד נשבע לאברהם שיעשה מה שהוא ביקש.

י וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֶשְׂרֵה גַמְלִים מִגַּמְלֵי אֲדֹנָיו, וַיֵּלֶךְ, וְכָל-טוֹב אֲדֹנָיו, בְּיָדוֹ; וַיָּקָם, וַיֵּלֶךְ אֶל-אֶרֶם נְהָרִים--אֶל-עִיר נְחוֹר.

יא וַיִּבְרַךְ הַגַּמְלִים מִחוּץ לְעִיר, אֶל-בְּאֵר הַמַּיִם, לְעֵת עֶרְב, לְעֵת צֵאת הַשָּׁאֲבֹת.

יב וַיֹּאמֶר--ה' אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם, הִקְרָה-נָא לִפְנֵי הַיּוֹם; וַעֲשֵׂה-חֶסֶד, עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם.

יג הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב, עַל-עֵין הַמַּיִם; וּבְנוֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר, יֵצְאוּ לְשָׂאֵב מַיִם.

יד וְהָיָה הַנֶּעֱר, אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָה הִטִּי-נָא כֶּדֶךָ וְאַנְשֵׁתָהּ, וְאָמַרְהָ שְׂתָהּ, וְגַם-גִּמְלִיךָ אֲשָׁקָה--אֵתָהּ הַכֹּחֶת, לַעֲבֹדְךָ לְיִצְחָק, וְכֵּהָ אִדָּע, כִּי-עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם-אֲדֹנִי.

פס' י"ד

עבד אברהם לוקח עשרה גמלים ועוד כל טוב ומגיע לארם נהריים, לעיר נחור (אח של אברהם).

הוא מגיע לבאר לעת ערב (הבאר היא מקום מפגש) ופונה בתפילה לה' ומבקש ממנו שיפגיש בינו לבין הנערה שמתאימה ליצחק כדי שהוא יוכל להגשים את השבועה שלו לאברהם. בנוסף הוא נותן תנאי, הנערה שהוא יבקש ממנה לשתות והיא תתן לו ובנוסף תתן גם לגמלים לשתות, היא זאת שמתאימה.

טו וַיְהִי-הוּא, טָרֶם כָּלָה לְדַבֵּר, וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יֵלְדָה לְבְתוּאֵל בֶּן-מִלְכָּה, אֵשֶׁת נְחוּר אָחִי אֲבִרָהם; וְכֵדָה, עַל-שִׁכְמָהּ.

טז והנער, טבת מראה מאד--בתולה, ואיש לא ידעה; ותָרַד העינה, ותמלא כדה ותַעַל.

פס' ט"ז-ט"ח הם מעין מאמר מוסגר שבו מסבירים לנו מי זאת רבקה, מה הייחוס המשפחתי שלה, הקרבה המשפחתית לאברהם, בנוסף אומרים לנו שהיא מאוד יפה ובתולה.

יז וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד, לִקְרֹאתָהּ; וַיֹּאמֶר, הֲגִמְיָאִנִי נָא מֵעַט-מִים מִכֶּדֶךָ.

יח וַתֹּאמֶר, שְׂתָה אֲדֹנִי; וַתִּמְהַר, וַתָּרַד כֶּדָה עַל-יְדָה--וַתִּשְׁקָהּ.

יט וַתְּכַל, לְהִשְׁקֹתוֹ; וַתֹּאמֶר, גַּם לְגִמְלִיךָ אֲשָׂאב, עַד אִם-כָּלוּ, לְשִׁתּוֹ.

כ וַתִּמְהַר, וַתַּעַר כֶּדָה אֶל-הַשִּׁקֵּת, וַתָּרֶץ עוֹד אֶל-הַבָּאָר, לְשָׂאב; וַתִּשְׁאֲב, לְכָל-גִּמְלָיו.

כא וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה, לָהּ; מִחֲרִישׁ--לְדַעַת הַהֲצִלִּים ה' דְּרָכּוֹ, אִם-לֹא.

כב וַיְהִי, כְּאֲשֶׁר כָּלוּ הַגִּמְלִים לְשִׁתּוֹת, וַיִּקַּח הָאִישׁ נָזֶם זָהָב, בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ--וַיִּשְׁנֵי צְמִידִים עַל-יְדָיָהּ, עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם.

פס' י"ז-כ"ב

העבד רואה את רבקה, רץ לקראתה ומבקש ממנה לשתות מים, היא מסכימה, ממחרת להגיש לו מים ואומרת לו שהיא תשקה גם את הגמלים שלו.

היא רצה, מביאה, משקה את כולם והעבד מתפעל מכך ותוהה האם ה' אכן זימן לו את הבחורה שביקש.

לאחר שכל הגמלים מסיימים לשתות הוא נותן לה מתנות.

כג וַיֹּאמֶר בֶּת-מִי אַתְּ, הַגִּידִי נָא לִי; הֲיִשׁ בֵּית-אֲבִיךָ מְקוֹם לָנוּ, לָלִין.

כד וַתֹּאמֶר אֵלָיו, בֶּת-בְּתוּאֵל אֹנְכִי--בֶּן-מִלְכָּה, אֲשֶׁר יֵלְדָה לְנְחוּר.

כה וַתֹּאמֶר אֵלָיו, גַּם-תִּבֶּן גַּם-מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ--גַּם-מְקוֹם, לָלוֹן.

כו וַיִּקַּד הָאִישׁ, וַיִּשְׁתַּחוּ לַה'.

כַּז וַיֹּאמֶר, בָּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי אֲדֹנֵי אַבְרָהָם, אֲשֶׁר לֹא-עָזַב חֲסִדּוֹ וְאַמְתּוֹ, מִעַם אֲדֹנֵי; אֲנֹכִי, בְּדֶרֶךְ נַחְנִי ה', בֵּית, אַחִי אֲדֹנִי.

פס' כ"ג-כ"ז

העבד שואל את רבקה מי היא והאם יש אצלם מקום ללון, רבקה מציגה את עצמה ואומרת שיש מקום ללון ויש גם אוכל עבור הגמלים שלו.

העבד משתחוה ומברך את ה' אלוהי אברהם שעשה איתו חסד והנחה אותו לבית של אחי אברהם.

כח וַתֵּרֶץ, הַנֶּעֱרָ, וַתֵּגֵד, לְבֵית אִמָּה--כְּדִבְרֵים, הָאֵלֶּה.

כט וּלְרִבְקָה אָח, וַיִּשְׁמוּ לָבָן; וַיֵּרֶץ לָבָן אֶל-הָאִישׁ הַחוּצָה, אֶל-הָעֵין.

ל וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת-הַנָּזֶם, וְאֶת-הַצַּמָּדִים עַל-יָדֵי אַחֲתוֹ, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-דִּבְרֵי רִבְקָה אַחֲתוֹ לֵאמֹר, כֹּה-דִבֶּר אֱלִי הָאִישׁ; וַיָּבֹא, אֶל-הָאִישׁ, וְהִנֵּה עֹמֵד עַל-הַגְּמָלִים, עַל-הָעֵין.

לא וַיֹּאמֶר, בּוֹא בָרוּךְ ה'; לָמָּה תַעֲמֹד, בַּחוּץ, וְאַנֹכִי פְּנִיתִי הַבַּיִת, וּמְקוֹם לְגַמְלִים.

לב וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבִּיתָה, וַיִּפְתַּח הַגְּמָלִים; וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא, לְגַמְלִים, וַיְמִים לַרְחוֹץ רִגְלָיו, וּרְגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ.

פס' כ"ח-ל"ב

רבקה רצה הביתה לספר להוריה מה קרה. אחיה לבן יוצא החוצה, רואה את רבקה ואת כל התכשיטים שקיבלה, הוא יוצא אל העבד, מברך אותו ומזמין אותו להיכנס פנימה, לרחוץ רגליים ולתת אוכל לגמלים.

לג וַיִּישֶׁם (וַיִּישֶׁם) לִפְנֵיו, לֶאֱכֹל, וַיֹּאמֶר לֹא אֲכַל, עַד אִם-דִּבַּרְתִּי דִּבְרִי; וַיֹּאמֶר, דִּבֵּר.

לד וַיֹּאמֶר: עֶבֶד אַבְרָהָם, אֲנִכִּי.

לה וְה' בֵּרַךְ אֶת-אֲדֹנִי, מֵאֲד--וַיִּגְדַּל; וַיִּתֵּן-לוֹ צֹאן וּבָקָר, וְכֶסֶף וְזָהָב, וַעֲבָדִם וּשְׁפָחוֹת, וּגְמָלִים וְחֲמֹרִים.

לו וַתֵּלֶד שָׂרָה אִשְׁתׇּ אֲדֹנֵי בֶן, לְאֲדֹנִי, אַחֲרִי, זָקְנָתָה; וַיִּתֵּן-לוֹ, אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ.

לז וַיִּשְׁבַּעֲנִי אֲדֹנִי, לֵאמֹר: לֹא-תִקַּח אִשָּׁה, לְבָנִי, מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי, אֲשֶׁר אֲנִכִּי יוֹשֵׁב בְּאֶרֶצוֹ.

לח אִם-לֹא אֶל-בֵּית-אָבִי תֵּלֶךְ, וְאֶל-מִשְׁפַּחְתִּי; וְלִקְחָתְךָ אִשָּׁה, לְבָנִי.

לט וַאֲמַר, אֶל-אֲדֹנִי: אֲלִי לֹא-תֵלֶךְ הָאִשָּׁה, אַחֲרִי.

מ וַיֹּאמֶר, אֲלִי: ה' אֲשֶׁר-הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנָיו, יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ אֲתָךְ וְהִצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְלִקְחָתְךָ אִשָּׁה לְבָנִי, מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי.

מא אַז תִּנָּקֶה מֵאֲלֹתִי, כִּי תָבוֹא אֶל-מִשְׁפַּחְתִּי; וְאִם-לֹא יִתְּנוּ לָךְ, וְהָיִיתְךָ נָקִי מֵאֲלֹתִי.

מב וַאֲבֹא הַיּוֹם, אֶל-הָעֵין; וַאֲמַר, ה' אֱלֹהֵי אֲדֹנֵי אַבְרָהָם, אִם-יִשָּׁק-נָא מִצְּלִיחַ דְּרָכִי, אֲשֶׁר אֲנִכִּי הֵלַךְ עָלֶיהָ.

מג הִנֵּה אֲנִכִּי נֹצֵב, עַל-עֵין הַמַּיִם; וְהִיָּה הָעֹלָמָה, הַיִּצְאָת לְשָׂאֵב, וְאַמְרָתִי אֵלֶיהָ, הַשְׁקִינִי-נָא מֵעַט-מַיִם מִכֶּדֶךְ.

מד וְאָמְרָה אֵלַי גַּם-אַתָּה שָׁתָה, וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשָׁאב--הוּא הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר-הִכִּיחַ ה' לְבֶן-אָדָנִי.

מה אָנִי טָרִם אֲכֹלָה לְדַבֵּר אֶל-לִבִּי, וְהִנֵּה רַבְקָה יֹצֵאת וְכֹדֶה עַל-שִׁכְמָהּ, וְתוֹרֵד הָעֵינָה, וְתִשָּׂאב; וְאָמַר אֵלַיהָ, הִשְׁקִינִי נָא.

מו וְתִמְהַר, וְתוֹרֵד כֹּדֶה מֵעַלֶּיהָ, וְתֹאמַר שָׁתָה, וְגַם-גַּמְלִיךָ אֲשָׁקָה; וְאִשְׁתִּי, וְגַם הַגַּמְלִים הִשְׁקָתָה.

מז וְאִשְׁאֵל אֹתָהּ, וְאָמַר בֶּת-מִי אַתְּ, וְתֹאמַר בֶּת-בְּתוּאֵל בֶּן-נָחוֹר, אֲשֶׁר יָלְדָה-לוֹ מִלְכָּה; וְאִשְׁם הַנָּזֶם עַל-אַפָּהּ, וְהִצְמִידִים עַל-יָדֶיהָ.

מח וְאֶקֶד וְאֲשַׁתְּחֹה, לָהּ; וְאֶבְרָה, אֶת-ה' אֱלֹהֵי אָדָנִי אֶבְרָהֶם, אֲשֶׁר הִנַּחֲנִי בְּדֶרֶךְ אֲמֶת, לִקְחַת אֶת-בֶּת-אָחִי אָדָנִי לְבָנוֹ.

מט וְעַתָּה אִם-יִשְׁכַּם עֲשִׂים חֶסֶד וְאֲמֶת, אֶת-אָדָנִי--הַגִּידוּ לִי; וְאִם-לֹא--הַגִּידוּ לִי, וְאֶפְנֶה עַל-יָמִין אוֹ עַל-שְׂמָאל.

פס' ל"ג-מ"ט

העבד מספר את כל הסיפור, מאיפה הוא בא, מי זה אברהם, על השבועה של אברהם, על התנאי שהעבד הציב לעצמו, על התפילה לה', על הרצון לפגוש מישהי שתעמוד בתנאי על כך שזה קרה ולבסוף מבקש מהם שרבקה תבוא ותתחתן עם יצחק.

נ וַיַּעַן לְבֶן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ, מַה יֹּצֵא הַדָּבָר; לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלַיךְ, רַע אוֹ-טוֹב.

נא הִנֵּה-רַבְקָה לְפָנֶיךָ, קַח וְלֵךְ; וְתָהִי אִשָּׁה לְבֶן-אָדָנִיךָ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה'.

נב וַיְהִי, כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אֶבְרָהֶם אֶת-דִּבְרֵיהֶם; וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה, לָהּ.

נג וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלִי-כֶסֶף וְכָלִי זָהָב, וּבִגְדִים, וַיִּתֵּן, לְרַבְקָה; וּמִגְדָּנֶת--נָתַן לְאָחִיהָ, וּלְאִמָּהּ.

פס' נ'-נ"ג

לבן, אחיה של רבקה, ובתואל, אביה של רבקה, מסכימים להצעה ואומרים שאם ה' אמר כך, הם לא יגידו אחרת, הוא יכול לקחת את רבקה שתתחתן עם יצחק.

העבד משתחוה ומודה לה', ונותן למשפחה של רבקה.

נד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ, הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-עִמּוֹ--וַיְלִינוּ; וַיִּקְוִמוּ בַבֶּקֶר, וַיֹּאמְרוּ שְׁלַחֲנִי לְאָדָנִי.

נה וַיֹּאמְרוּ אָחִיהָ וְאִמָּהּ, תֵּשֶׁב הַנֶּעֱר אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עֶשְׂוָר; אַחֵר, תֵּלֵךְ.

נו וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם אֶל-תֹּאחֲרוֹ אֹתִי, וְה' הַצִּלִּים דְּרָכִי; שְׁלַחוּנִי, וְאֶלְכָה לְאָדָנִי.

פס' נ"ד-נ"ו

העבד ואנשיו אוכלים ונשארים ללון, קמים בבוקר ורוצים לצאת לדרך. האח והאמא לא רוצים, הם רוצים שהיא תישאר לשבת איתם עוד כמה ימים וגם העבד ואז הם יחזרו.

העבד מתעקש שהוא לא רוצה לאחר לאברהם והוא רוצה לחזור.

נז וַיֹּאמְרוּ, נִקְרָא לְנֹעַר, וְנִשְׁאַלָהּ, אֶת-פִּיהָ.

נח וַיִּקְרְאוּ לְרַבֶּקָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ, הֲתִלְכִּי עִם-הָאִישׁ הַזֶּה; וְתֹאמַר, אֵלָּהּ.

נט וַיִּשְׁלַחוּ אֶת-רַבֶּקָּה אַחֲתָם, וְאֶת-מִנְקִתָּהּ, וְאֶת-עֶבֶד אַבְרָהָם, וְאֶת-אֲנָשָׁיו.

ס וַיְבָרְכוּ אֶת-רַבֶּקָּה, וַיֹּאמְרוּ לָהּ--אַחֲתֵנוּ, אַתְּ הִי לְאֵלֶפֶי רַבֶּבֶה; וַיִּירֶשׁ זָרְעָהּ, אֶת שְׂעֵר שָׂנְאִיו.

סא וַתֵּקֶם רַבֶּקָּה וְנִעְרֹתֶיהָ, וַתִּרְפָּכֶנָּה עַל-הַגְּמָלִים, וַתִּלְכֶּנָּה, אַחֲרֵי הָאִישׁ; וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת-רַבֶּקָּה, וַיֵּלֶךְ.

פס' נ"ז-ס"א

המשפחה של רבקה מציעה לשאול לדעתה, הם שואלים האם היא מוכנה ללכת עם האיש הזה, והיא מסכימה.

רבקה הולכת עם המינקת ועבד אברהם ומשפחתה מברכת אותה והם יוצאים לדרך.

סב וַיִּצְחָק בָּא מְבּוֹא, בְּאֵר לַחֵי רָאִי; וְהוּא יוֹשֵׁב, בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב.

סג וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה, לְפָנוֹת עָרֵב; וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיִּרְא, וְהִנֵּה גְמָלִים בָּאִים.

סד וַתֵּשֶׂא רַבֶּקָּה אֶת-עֵינֶיהָ, וַתִּרְא אֶת-יִצְחָק; וַתִּפֹּל, מֵעַל הַגְּמֵל.

סה וַתֹּאמֶר אֶל-הָעֶבֶד, מִי-הָאִישׁ הַלֵּזָה הַהִלֵּךְ בִּשְׂדֵה לְקִרְאֲתֵנוּ, וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד, הוּא אַדְנִי; וַתִּקַּח הַצִּעִיף, וַתִּתְּכֶס.

סו וַיִּסְפֹּר הָעֶבֶד, לְיִצְחָק, אֶת כָּל-הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר עָשָׂה.

סז וַיָּבֹאֶה יִצְחָק, הָאֵהָלָה שְׂרָה אִמּוֹ, וַיִּקַּח אֶת-רַבֶּקָּה וַתְּהִי-לוֹ לְאִשָּׁה, וַיֵּאֱהָבֶהָ; וַיִּנָּחֶם יִצְחָק, אַחֲרֵי אִמּוֹ.

פס' ס"ב-ס"ז

יצחק יושב בארץ הנגב ובזמן שהוא נמצא בשדה הוא רואה גמלים מרחוק, ובדיוק בזמן הזה רבקה רואה את יצחק ונופלת מהגמל.

היא שואלת את העבד מי האיש הזה והוא אומר לה שזה אדונו, והיא מתכסה בצעיף.

העבד מספר ליצחק כל מה שעשה. יצחק לוקח את רבקה לאוהל של שרה אמו, מתחתן איתה.